

Cystisk fibrosa

EINGIN VIÐGERÐ Í FØROYUM ENN Á SINNI

– Ein av avbjóðingunum fyri okkum er, at tað er ein bólkur á fimtan fólk, ið eru ólík. Tann elsti er fjóruti ár, meðan tann yngsti er eitt ár. Tey hava øll ymiskan tørv á viðgerð. Nøkur eru sera sjúk og hava sera skerda lungnafunksjón, meðan onnur liva væl. So tað er trupult at varðveita eina serfrøði við so fáum fólki, ið hava ymiskan tørv. Tað sigur lækna-
stjórin á Landssjúkrahúsinum

HALLUR AV RANA

Tað verður neyvan í bræði, at føroyskir sjúklingar við Cystiskari fibrosu skulu vænta, at teir kunnu fáa ein part av viðgerðini í Føroyum. Danskir og føroyskir heilsumyndugleikar hava nevniliga viðgjørt móguleikan fyri fleiri árum síðani, og tá bleiv staðfest, at tað eru ov nógvir manglar í Føroyum til, at tað letur seg gera. Tað upplýsir Johan Jansson, lækna-
stjóri á Landssjúkrahúsinum.

Sum nú er, so kunnu føroyskir sjúklingar við Cystiskari fibrosu fáa bráðfeingis viðgerð í Føroyum, men kanningar og vanlig viðgerð verða vanligar framdar í Danmark. Roynt hevur tó verið at broytt hetta, men tað læt seg ikki gera, upplýsir lækna-
stjórin.

– Akutta viðgerð fáa tey í Føroyum, men alt annað er í Danmark. Man hevur roynt at fingið eina skipan í lag, har vit til dømis fáa ein

serfrøðing á Ríkissjúkrahúsinum til Føroya at hitta sjúklingarnar, heldur enn at senda teir til Danmarkar, men tað hevur ikki eydnast, sigur Johan Jansson.

Lítill bólkur

Eitt, sum er ein avbjóðing fyri føroyska heilsumverkið í sambandi við viðgerð av føroyskum sjúklingum við Cystiskari fibrosu, er, at talan er um ein so lítlan og fjølbroyttan bólk, at tað er trupult at ognar sær og varðveita eina servitan.

– Talan er her um eina sjúku og viðgerð, ið er so spesialiserað, at tað er best at senda sjúklingarnar til Danmarkar. Har fáa teir eisini eina góða viðgerð og umsorgan frá fólki, ið eru spesialiserað innan júst teirra økið, sigur Johan Jansson og heldur á.

– Ein av avbjóðingunum fyri okkum er, at tað er ein bólkur á fimtan fólk, ið eru ólík. Tann elsti er fjóruti ár, meðan tann yngsti er eitt ár. Tey hava øll ymiskan tørv á viðgerð. Nøkur eru sera sjúk og

hava sera skerda lungnafunksjón, meðan onnur liva væl. So tað er trupult at varðveita eina serfrøði við so fáum fólki, ið hava ymiskan tørv.

Lúka ikki krøvini

Í 2006 vóru samráðingar millum føroyskar heilsumyndugleikar og Ríkissjúkrahúsið um at yvirtaka ein part av eftirlitinum og viðgerðina av sjúklingum við Cystiskari fibrosu. Sambært avtaluni skuldu starvsfólk á Ríkissjúkrahúsinum koma til Føroya fyra ferðir um árið at kanna føroyskar sjúklingar við Cystiskari fibrosu.

Samráðingarnar komu á mál, og ein avtala var klár at undirskriva, men av tí at føroyska heilsumverkið ikki kundi lúka øll krøvini, bleiv avtalan aldri undirskrivað.

Lækna-
stjórin vísur á, at talan er um ein sera krevjandi sjúklingabólk, skilt á tann hátt, at serlig stig muga takast fyri at verja tey, tá tey eru á sjúkrahúsinum.

– Millum annað tá hugt verður

eftir krøvunum um smittuvanda, so hava vit trupult við at klára krøvini, ið verða sett í sáttmálanum millum danskar og føroyskar myndugleikar, sigur Johan Jansson.

Í sáttmálanum verður krav sett fram um serlig hølir, tí um ein persónur við Cystiskari fibrosu hevur fingið eina mótstøðuføra bakteriu í lunguni, so má viðkomandi ikki sita í somu hølum sum aðrir sjúklingar við Cystiskari fibrosu. Slík hølir eru ikki á Landssjúkrahúsinum.

Tað vóru eisini aðrar orsøkir til, at sáttmálin aldri bleiv undirskrivaður. Harímillum at mikrobiologiska rannsóknarstovan ikki lýkur danska støðið, at tað var trupult at finna føroyskar læknar og sjúkrarøktarfrøðingar, ið ynsktu at átaka sær uppgávuna, og at nakrir av føroysku sjúklingunum stúrdur fyri, at viðgerðin fór at verða verri í Føroyum enn í Danmark.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

